بزرگداشت فردوسی در رادیو نمایش با «میراث»

به مناسبت روز بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی، نمایش جدید «میراث» به کارگردانی مهین فردنوا روی آنتن رادیو نمایش می‌رود. نمایش «میراث» نوشته فاطمه حسن‌وند داستان پسری را روایت می‌کند که بر اثر تحولی درونی، تصمیم می‌گیرد شاهنامه خطی پدربزرگش را به کتابخانه‌اش بازگرداند و... این نمایش رادیویی امروز ساعت ۱۲ و ۱۵ دقیقه از رادیو نمایش پخش می‌شود.

گزارش

گزارشی از کنگره «از توس تا نیشابور»

توکاخی را پی افکندی مصون از باد و از باران

«برای فردوسی هر چه کار کنیم کم است» این جمله ای بود که از زبان یک کارگر شنیدم که برای جانمایی جایگاه روز فردوسی مشغول نصب داربست در آرامگاه بودو به همکارش می گفت. آنقدر از این جمله که بین دو کارگر در بالای داربست ردوبدل شد ذوق زده شدم که وقتی چشمم به مدیر کل میراث فرهنگی افتاد بلا فاصله این گفت و گوی بین دو کارگر را یادآوری کردم و او هم گفت که اگر این اتفاق بیفتد که عموم جامعه به چنین احساسی برسند، قطعا امیدوار کننده است. آرامگاه فردوسی در پنج شنبه بیست و سوم اردیبهشت در تکاپوی مراسم روز فردوسی بود. با این حال امسال از چند روز زودتر برنامه های یادروز فردوسی آغاز شده است و در همین روز آرامگاه دو برنامه ادبی داشت؛ صبح همایش «معنویت در شاهنامه» و عصر «آیین آغازین کنگره از توس تا نیشابور».

صبح همایش تخصصی «معنویت در شاهنامه» به همت سازمان میراث فرهنگی خراسان رضوی و آموزش و پرورش منطقه تبادکان برگزار شد که سخنرانان محورهایی چون؛ بررسی جایگاه زنان در شاهنامه، مناقب اهل بیت در شاهنامه، اخلاق و معرفت در شاهنامه و بررسی پیشینه تاریخی و جغرافیایی شهر توس را ارائه کردند.

عصر نیز ششمین کنگره «از توس تا نیشابور» با حضور شاعران و به میزبانی اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان میراث فرهنگی برگزار شد. در این مراسم که سرابی، مدیر کل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی، زارع صفت، مدیر کل سازمان میراث فرهنگی خراسان رضوی و امینی معاون فرهنگی اداره ارشاد خراسان رضوی حضور داشتند، علاوه بر شعر خوانی از یک کتاب نیز رونمایی شد. در این برنامه که شش دوره است ویژه یادروزهای فردوسی و خیام برگزار می شود، وحید عدالتی و هاشم رضازاده سکانداری اجرای برنامه را بر عهده داشتند و تعدادی از شاعران سروده های خود را به پیشگاه فردوسی بزرگ هدیه کردند. غلامرضا شکوهی، ابوطالب مظفری، سید حسین سیدی، سید اطهر موسوی (از پاکستان)، محمد نیک، جلیل فخرایی، علیرضا حیدری، سید مسلم موسوی، مسعود بلوچی، منیژه رضوان، رضا رجا، اعظم صباغ خور، هاشم رضازاده، محمود یوسف پور و ایمان کرخی شاعرانی بودند که شعر خواندند.

تقدیر از استاد دکتر حسن نصیری جامی از استادان زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فرهنگیان "پردیس شهید بهشتی مشهد" و رونمایی از "کتاب مکتب هرات" ایشان که نامزد جشنواره قلم زرین و نامزد دهمین دوره جشنواره بین المللی شعر فجر شده بود از بخش های دیگر برنامه بود.

نقالی و ادای احترام و گلباران آرامگاه فردوسی، اخوان ثالث و آرامستان شاعران خراسان از برنامه های جنبی این مراسم بود.

■ **سید حسین سیدی**

سرودی چشم ها و دامن پاک سیاوش را
غم سودابه و آن سینه لبریز آتش را
تو از حب الوطن، از نصف ایمان آیه می خواندی
به ما گفتی حدیث استقامت های آرش را
تو کاخی را پی افکندی مصون از باد و از باران
نشاندی بر سر شعر و ادب تاجی منقش را
هرس کردی تو باغ شعر خود را از تهاجم ها
بریدی ریشه اندیشه ناپاک و ناخش را
زلال مهربانی ریختی گل های شرقی را
زبان فارسی مدیون شد این ابیات دلکش را
غزل از شاعری مانند فردوسی است، سنگین است
ببخش این بیت های سست این شعر مشوش را

حکیم ابوالقاسم فردوسی در کلام رهبر معظم انقلاب

باید از فردوسی تجلیل شود

امیدواریم کم کاری [نسبت به فردوسی] گریبان ما را نگیرد

عکس از صادق ذباح

■ **تعارف که نکردیم به فردوسی، حکیم گفتیم**
بیانات در دیدار با اعضای «گروه ادب و هنر» صدای جمهوری اسلامی ایران–۱۳۷۰/۵/۱۲

خوشبختانه ادبیات سلف ما همه‌اش در جهت ارزش های الهی و اسلامی است؛ از جمله همین شاهنامه که شما به آن اشاره کردید. اول انقلاب عده‌ای از مردم با اخلاص بی اطلاع رفته بودند قبر فردوسی را در توس خراب کنند! وقتی من مطلع شدم، چیزی نوشتم و فورا به مشهد فرستادم؛ که آن را بردند و بالای قبر فردوسی نصب کردند؛ نمی‌دانم الان هم هست یا نه. بچه‌های حادی که به آن جا می‌رفتند، چشمشان که به شهادت بنده می‌افتد، لطف می‌کردند و می‌پذیرفتند و دیگر کاری به کار فردوسی نداشتند! حقیقت قضیه این است که فردوسی یک حکیم است؛ تعارف که نکردیم به فردوسی، حکیم گفتیم. الان چند صد سال است که دارند به فردوسی، حکیم می گویند. حکمت فردوسی چیست؟ حکمت الهی اسلامی... شما خیال نکنید که در حکمت فردوسی، یک ذره حکمت زردشتی وجود دارد. فردوسی آن وقتی که از اسفندیار تعریف می کند، روی دینداری او تکیه می کند. می‌دانید که اسفندیار یک فرد متعصب مذهبی مبلغ دین بوده که سعی کرده پاکدینی را در همه جای ایران گسترش بدهد. تیپ اسفندیار، تیپ حزب اللهی های امروز خودمان است؛ آدم خیلی شجاع و نترس و دینی بوده است؛ حاضر بوده است برای حفظ اصولی که به آن معتقد بوده و رعایت می کرده، خطر بکند و از هفت خان بگذرد و حتی با رستم دست و پنجه نرم کند. وقتی شما شاهنامه را مطالعه می کنید، می بینید که فردوسی روی این جنبه دینداری و طهارت اخلاقی اسفندیار تکیه می کند. با این که فردوسی اصلا بنا ندارد از هیچ یک از آن پادشاهان بدگویی کند، اما شما ببینید گشتاسب در شاهنامه چه چهره‌ای دارد، اسفندیار چه چهره‌ای دارد؛ اینها پدر و پسر هستند. فردوسی بر اساس معیارهای اسلامی، به فضیلت ها توجه دارد؛ در حالی که بر طبق معیارهای سلطنتی و پادشاهی، در نزاع بین گشتاسب و اسفندیار، حق با شاه است. «به نیروی یزدان و فرمان شاه» یعنی چه؟ یعنی هر چه شاه گفت، همان درست است؛ یعنی حق با گشتاسب است؛ اما اگر شما به شاهنامه نگاه کنید، می بینید که در نزاع بین اسفندیار و گشتاسب، حق با اسفندیار است؛ یعنی اسفندیار یک حکیم الهی است. فردوسی از اول با نام خدا شروع می کند–«به نام خداوند جان و خرد / کزین برتر اندیشه برنگذرد»–تا آخر هم همین طور است؛ فردوسی را با این چشم نگاه کنید. فردوسی، خدای سخن است؛ او زبان مستحکم و استواری دارد و واقعا پدر زبان فارسی امروز است؛ او دلباخته و مجذوب مفاهیم حکمت اسلامی بود؛ شاهنامه را با این دیدنگاه کنید... البته بعضی ها زردشتی مسلکند، بعضی ها هم زردشتی مسلک نیستند. آنهایی که زردشتی مسلکند، خوششان می‌آمد که به زردشتی گری تظاهر کنند و چیزی درباره فردوسی بگویند؛ اما حقیقت قضیه که این نیست. این شاهنامه فردوسی در مقابلمان است. شما خیال می کنید که اگر در شاهنامه فردوسی چیزی برخلاف مفاهیم اسلامی وجود داشت، این قدر در جوامع اسلامی جا می‌افتاد؟ شما می‌دانید که در این نسل های گذشته، مردم ما چقدر دینی بوده‌اند. در کدام خانه و کدام ده و کدام محله، شاهنامه نبود یا خوانده نمی‌شد؟ همه جا می‌خواندند و منافاتی هم با مفاهیم اسلامی نمی‌دیدند.

■ **تمدن اسلامی بزرگانی مثل فردوسی به وجود آورد**
دیدار هیئت امنا، مسئولان، استادان و فارغ التحصیلان دانشگاه علوم استراتژیک–۱۳۷۳/۱۰/۵

آنچه مسلم است در ملت های دیگر تمدن شناخته شده ای که توانسته باشد در روند زندگی بشر تا امروز تأثیر اساسی گذاشته باشد، وجود ندارد آنچه که هست مربوط به سه، چهار کشور آسیایی است و کشور ایران از لحاظ قدمت، ریشه دار بودن و اصالت تمدن از جمله آن کشورهاست ملت ایران، یک ملت ریشه دار و اصیل است و در تحول و تطور جهان به سمت علمی و صنعتی شدن، دارای نقش اساسی و مهمی است... بدون تردید، اسلام تمدنی را آفرید که بیش از چهار قرن، بخش اعظم دنیای زمان خود را پوشش داد و تمدن امروز، ثمره دانشی است که تمدن اسلام آن را به ملت ها و نسل های بعد آموخت. قرون وسطی، به مفهوم دوران سیاهی و تاریکی متعلق به اروپاست و در تاریکترین دوران قرون وسطای اروپا، بزرگترین دانشمندان، نویسندگان، شعرا و فیلسوفان جهان در ایران و از میان ملت مسلمان ما، تمدنی بزرگ را به وجود آوردند، که ابوعلی سینا، فارابی، بیهقی، فردوسی، حافظ و خواجه نصیرالدین توسی در زمره آن ها هستند.

■ **باید از فردوسی تجلیل شود**
بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اعضای انجمن اهل قلم تاریخ: ۱۳۸۱/۱۱/۰۸

بله؛ من موافقم که از «فردوسی» تجلیل شود، شاهنامه تحلیل شود و حکمت فردوسی استخراج گردد تا همه بدانند که این حکمت، اسلامی است یا غیر اسلامی. این بزرگداشتی هم که برگزار شد، اصلا به دستور و خواست من بود؛ منتها چون اواخر ریاست جمهوری ام بود، به آقای مهندس «حجت» گفتم که دنبال نمایید و فردوسی را بزرگ کنید. فردوسی باید هم بزرگ شود. فردوسی در قله است. امیدواریم کم کاری–که دوستان اشاره کردند–گریبان ما را نگیرد تا حکمت فردوسی را بیان کنیم. ما هستیم که اسم او را «حکیم ابوالقاسم فردوسی» گذاشتیم؛ دشمنان دین که این اسم را نگذاشته‌اند. خوب؛ این حکیم چه کسی است و حکمت او چیست؟ آیا حکمت زردشتی است، حکمت بی دینی است، حکمت پادشاهی است یا حکمت اسلامی؟ این را می شود در آورد. اگر کسی به شاهنامه نگاه کند، خواهد دید که یک جریان گاهی باریک و پنهان و گاهی وسیع، از روح توحید، توکل، اعتماد به خدا و اعتماد به حق و مجاهدت در راه حق در سرتاسر شاهنامه جاری است. این را می شود استخراج کرد، دید و فهمید. مخصوصا بعضی از شخصیت های شاهنامه خیلی برجسته هستند که اینها را باید شناخت و استخراج کرد. من یک وقت گفتم که «اسفندیار» مثل این بچه حزب اللهی های امروز خودماست! در فرهنگ شاهنامه یک حزب اللهی غیور دین خواه مبارز وجود دارد. بله؛ این کارها را شما بکنید تا دیگران نکنند. شما که نکردید، دیگران می کنند.

■ **شعر فردوسی اخلاقی است**
بیانات در دیدار شاعران با رهبر انقلاب در نیمه ماه مبارک رمضان–۱۳۸۷/۰۶/۲۶

یکی از نیازهای امروز ما، شعر اخلاقی است. شما به تاریخ ادبیات ما نگاه کنید. سعدی از جهت شعر اخلاقی و شعر نصیحت و پند در قله است. فردوسی همین جور است، نظامی همین جور است، سنایی همین جور است، ناصرخسرو همین جور است؛ خیلی از شعرای بزرگ ما همین جورند. بعد جامی همین جور است. و در این اواخر، در دوره سبک هندی، واعظ قزوینی همین جور است. واعظ قزوینی یک واعظ بوده؛ منبر می رفته و وعظ می کرده و شعرش از لحاظ هنری در قله شعر است؛ در سبک هندی و بسیار خوب، پرمضمون و قوی و خود صائب. شما تو این چندین ده هزار شعر صائب که نگاه کنید، اگر فقط غزلیات نصیحت آمیز و اخلاقی او را جمع کنید، یک دیوان قطوری خواهد شد.

■ **شاهنامه فردوسی پر از حکمت است**
در دیدار با جمعی از شاعران–۱۳۹۰/۰۵/۲۵

شما اگر بخواهید به لوازم اسوه بودن و الگو بودن عمل کنید، بایستی معرفت دینی و معرفت اسلامی خودتان را عمق ببخشید؛ و این در گذشته شعر ما وجود داشته. شما نگاه کنید، شاعران برجسته ما اغلب–حالا نمی گویم همه–این جورند؛ از فردوسی بگیرید تا مولوی و سعدی و حافظ و جامی. فردوسی، حکیم ابوالقاسم فردوسی است. به یک آدم داستان سرا، اگر صرفا داستان سرا و حماسه سرا باشد، حکیم نمی گویند. این «حکیم» را هم ما نگفتیم؛ صاحبان فکر و اندیشه در طول زمان او را حکیم نامیدند. شاهنامه فردوسی پر از حکمت است. او انسانی بوده برخوردار از معارف ناب دینی. همه آنها حکیم بودند؛ سرتاپای دو اوین شان پر از حکمت است.

■ **برتری داستان های شاهنامه نسبت به افسانه های کره ای**
۸۸/۰۶/۱۴ بیانات در دیدار جمعی از شعرا

من همیشه تکیه بر این می کنم: بایستی قالب را خوب انتخاب کنید و هنر را تمام عیار توی میدان بیاورید؛ نباید کم گذاشت، تا اثر خودش را بکند.

می بینید، دیگران با این کارهای هنرمندانه‌ای که بعضاً دارند، دارند یک باطل هایی را تبلیغ می کنند؛ شگفت اینکه ما هم همان حرف ها را قبول می کنیم! همین سریال کره‌ای که دارد پخش می شود و همه دارند آن را می بینند، یک تاریخ سازی و افسانه باطل است؛ آدم اگر بخواهد توی شاهنامه بگردد و اینجور داستانی را پیدا کند، ده پانزده تا از این داستان ها می شود پیدا کرد. منتها طرف هنر به کار برده؛ وقتی کسی هنرمندانه کار می کند، پاداشش همین است که جنابعالی هم که هیچ علاقه‌ای به آن تاریخ و آن فرهنگ ندارید، می نشینید و با کمال علاقه گوش می کنید و خواهی نخواهی آن فرهنگ را جذب می کنید! این خاصیت هنر خوب است.

۲۵ اردیبهشت ماه
سالروز حکیم توس
ابوالقاسم فردوسی
مبارک باد
محل ثبت نام:
دفاتر خدمات مسافرتی
وجهانگردی استان
مجری برگزاری تورفرهنگی-
تاریخی مشاهیر خراسان
روابط عمومی انجمن صنفی دفاتر
خدمات مسافرت هوایی و
جهانگردی استان خراسان رضوی
شماره تماس:
۳۲۲۸۱۸۳۰-۳۳
د/۹۵۰۵۱۱۲۲

افراد و ملل مختلف سلائق متفاوتی دارند
در تبلیغ به این نکته مهم توجه کنید

تور کاشان فقط ۴۹۵ تومان
۹۵/۲/۲۹ با اتوبوس VIP
سیر الدینی ۰۹۰۱ ۶۹۷ ۰۹۰۱ – ۳۶۰۹۲۸۸۸ (۰۵۱)
تور روزه هرهفته
د/۹۵۰۵۱۹۹

تورهای گروهی ویژه تابستان ۹۵
اروپا روسیه کرواسی ژاپن
سفر با آهنگ سفر
جهت اطلاع از تورهای گروهی و لحظه آخری به کانال تلگرام ما بپیوندید.
https://telegram.me/ahangsafar
۰۵۱-۳۸۴۵۸۳۳۳
د/۹۵۰۴۰۳۷۴

احمدزاده ۳۲۲۱۶۶۶۰ Ahmadzadehtravel.ir
اروپا روسیه
چین تایلند
صدور کواهینامه و پلاک بین المللی– صدور بلیط قطار– رزرو هتل در سراسر دنیا
د/۹۵۰۵۴۱۷۳

سفر به سرزمین تزارها با پرواز لوکس امارات
Emirates
سن پترزبورگ و مسکو هر هفته
لیدر فارسی زبان از مشهد
گردون ۳۸۴۱۱۰۰۰
www.Gardoontravel.com
د/۹۵۰۵۲۶۸۱

همسفر ما باشید
آفریقا
تجربه طبیعت بکر
ماداگاسکار
مراکش
فلسطین ۱۸ پلاک ۳۰ همسفران مشهد ۳۷۶۷۶۴۷۶
همسفران
د/۹۵۰۴۲۸۹۵

پروازهای
فول چارتر
با هواپیمایی العراقیه و قشم ایر
ویزای عراق گروهی و انفرادی
در کمتر از یک روز
مشهد، نجف، مشهد
مشهد، بغداد، مشهد
تهران، نجف، تهران
تهران، بغداد، تهران
الخطوط الجوية العراقية
هواپیمایی قشم
Qeshm Airlines
رخسارسیر ۳۲۲۸۰۱۱۰
www.rokhsarseir.ir
د/۹۵۰۵۰۶۵۰

خلیج فارس
هواپیمایی ماهان Mahan Air
Emirates
کلکسیونی از مجلل ترین هتل های ۵ ستاره
جمیرا برج العرب
جمیرا زعبیل سرای
کمپینسکی امارات مال
جمیرا بیچ
جمیرا امارات تاور
جمیرا کریک ساید
ترانسفر با وتا
ترانسفر اختصاصی رفت و برگشت رایگان
Wild Wadi پارک آبی رایگان ویژه هتل های جمیرا
د/۹۵۰۵۴۱۶۶
دلتابان ۰۲۱-۲۲۲۲۲۴۲۶
آتی ۰۵۱-۳۸۴۳۱۹۱۹
چتراگشت ۰۵۱-۳۸۴۲۳۵۳۷
گروه هرمس ۰۵۱-۳۸۳۳۱۰۷۰
آپادانا سیر ۰۲۱-۲۲۲۲۲۴۳۰
رهپویان اسپادانا ۰۵۱-۳۸۸۲۹۹۱۰
عماد سیر ۰۵۱-۳۸۴۱۲۸۸۱
احمدزاده ۰۵۱-۳۲۲۱۶۶۶۰